Зерновий коридор: перемовини про розблокування угоди продовжаться в онлайн форматі

На дводенних переговорах у Стамбулі за участі представників України, Туреччини, Росії та ООН стосовно Ініціативи щодо безпечного транспортування зерна та продуктів харчування з портів Чорному морі сторони домовилися продовжити консультації в онлайн форматі. Про це повідомив міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков.

Завершились перемовини в Стамбулі щодо функціонування Зернової ініціативи. ООН та Туреччина як підписанти ініціативи мають розуміння, що зернова ініціатива критично важлива для світової продовольчої безпеки та має стабільно функціонувати. Тому за їх пропозицією подальші консультації щодо розблокування Ініціативи будуть продовжені в онлайн форматі", – написав Кубраков у Facebook.

За його словами, українська делегація на переговорах наполягала на тому, зернова ініціатива має бути продовжена на більший термін та розширена. Це дасть прогнозованість та впевненість як світовому, так і українському ринку, вважає Кубраков.

Але, перш за все, потрібно відновити реєстрацію вхідного флоту та проведення інспекцій без штучних затримок та відповідно до процедур Спільного координаційного центру", – заявив він.

Міністерство оборони Туреччини своєю чергою повідомило, що на переговорах також обговорили питання повернення турецьких торговельних суден та їхніх екіпажів, які застрягли в українських портах. Було домовлено, що ця операція стане

зразком для евакуації суден інших країн, які залишилися в українських портах, і будуть підтримані дії в цьому напрямку, що проводитимуться найближчим часом.

Раніше міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу висловив сподівання, що дія «Чорноморської зернової ініціативи» буде продовжена щонайменше на два місяці.

Росія погрожує вийти із зернової ініціативи з 18 травня — на половині стандартного чотиримісячного терміну дії угоди — якщо не будуть виконані її вимоги. У квітні та з початку травня її представники у СКЦ неодноразово створювали перешкоди для реєстрації суден у зерновій ініціативі та відмовилися працювати за планами українських портів. Це скоротило включення нових суден у зерновий коридор.

17 березня було погоджено продовження дії Ініціативи з безпечного транспортування агропродукції через Чорне море під егідою ООН ще на 120 днів — до середини липня 2023 року. Водночас, російська сторона наполягає, що з її боку угоду продовжено лише на 60 днів.

Наприкінці липня представники України, Туреччини та ООН підписали у Стамбулі Ініціативу щодо безпечного транспортування зерна та продуктів харчування з українських портів, яка покликана частково розблокувати українські морські порти Одеса, Чорноморськ і «Південний» для експорту зерна та добрив. Аналогічну угоду ООН та Туреччина підписали з Росією. Перше завантажене судно в рамках Ініціативи вийшло з Одеського порту 1 серпня.

«Зернова ініціатива» дозволила розблокувати порти Великої Одеси, які до війни на 80% були воротами для агроекспорту, підтримати українських аграріїв, збільшити надходження валютної виручки в Україну, стабілізувати світові ціни на продовольство та запобігти суттєвому погіршенню гуманітарної ситуації в державах, які знаходяться на межі голоду, зокрема Ефіопії, Сомалі, Афганістану.

За даними ООН, зерновим коридором з українських портів станом на 10 травня відправлено 30 млн тонн агропродукції до країн Африки, Азії та Європи, у тому числі кукурудзи – 15,1 млн тонн, пшениці – 8,3 млн тонн, соняшникової олії – 1,5 млн тонн.